

Mythologia, Venise, 1567 - VIII, 14 : De Arione

Auteur(s) : Conti, Natale

Collection Mythologia, Venise, 1567 - Livre X

Ce document a pour résumé :

[Mythologia, Venise, 1567 - X \[111\] : De Arione](#)

Collection Mythologia, Francfort, 1581 - Livre VIII

[Mythologia, Francfort, 1581 - VIII, 14 : De Arione](#) est une version augmentée de ce document

Collection Mythologie, Paris, 1627 - Livre VIII

[Mythologie, Paris, 1627 - VIII, 15 : D'Arion](#) est une transformation de ce document

Collection Mythologie, Lyon, 1612 - Livre VIII

[Mythologie, Lyon, 1612 - VIII, 14 : D'Arion](#) est une transformation de ce document

Informations sur la notice

Auteurs de la notice Équipe Mythologia

Mentions légales

- Fiche : Projet Mythologia (CRIMEL, URCA ; IUF) ; projet EMAN, Thalim (CNRS-ENS-Sorbonne Nouvelle). Licence Creative Commons Attribution - Partage à l'Identique 3.0 (CC BY-SA 3.0 FR)
- Images : Münchener DigitalisierungsZentrum (MDZ).

Citer cette page

Conti, Natale, *Mythologia* Venise, 1567 - VIII, 14 : De Arione, 1567

Projet Mythologia (CRIMEL, URCA ; IUF) ; projet EMAN, Thalim (CNRS-ENS-Sorbonne Nouvelle)

Consulté le 28/08/2025 sur la plate-forme EMAN :

<https://eman-archives.org/Mythologia/items/show/930>

Présentation du document

Publication Venise, Comin da Trino, 1567

Exemplaire Munich (Allemagne), Münchener DigitalisierungsZentrum (MDZ) ,

Res/4 Ant. 50

Formatin-4

Langue(s)

- Grec ancien
- Latin

Pagination 256v°-257v°

Des dieux, des monstres et des humains

Entités mythologiques, historiques et religieuses [Arion](#)

Notice créée par [Équipe Mythologia](#) Notice créée le 30/04/2018 Dernière modification le 25/11/2024

Mythologiz

& hyemis initium significant. Cum vero Orion oppositum habeat Scorpionem, videtur semper illum fugere ex eodem hemisphærio, quare de illo tabula conficta est. Atque tot breviter ea sunt, quæ pertinent ad physicam rationem. Cum multæ passim fuisse propter libidinem dixerint Orionem antiqui, significare voluerunt nihil illegitimum non forte calamitosum. Alii inuisam esse Diis immortalibus & iniucundam omnem arrogantiam per hanc fabulam significari maluerunt, cum soli Deo, si qua in re præstiterimus, honor & gloria pro illa præstantia a nobis tribuenda sit. Nam id: reo Deorum iussu a scorpione iactus interit Orion, quod Diis etiam presentibus gloria-
10 retur, quod nulla esset adeo immanis fera, quæ illum posset devitare. At nūc de Arione dicamus.

De Arione,

Cap. XLI.

Arión patria Methymnus, quibus ortus sit parentibus, non constat, quos ego sancte obscurissimos fuisse crediderim: quippe cum solus fortunæ eveniæ, & atri rectè pulsandæ citharæ Arionem ipsum illustraverint. Floruit autem Arion quo tempore Periander Corinthi imperavit, ut ait Herodotus in Clio. Scribit hunc Herodotus primum Corinthi apud Pe-
20 riandrum tyrannum diu fuisse, ac postea cupiuisse in Italiam & in Siciliam nauigare, ubi cum ingentem vim pecuniarum meruisset ob artis suæ præstâ-
tiam, tum rursus optauit Corinthum redire. Hic cù esset Tarenti nullis nau-
tis se susque committere, quam Corinthiis maluit: mercatus est igitur atq;
conuenit de naulo cum hominibus Corinthiis, quos cum sibi infidias frue-
re plurimum à terra distantes persenisset, ut ipso cęso pecunia turò potiren-
tur, rogauit ut licet saltem cygnorum more sibi funebre carmen canere,
hisque pecuniam profudit, ut ea ratione experiretur, an animos illorum pla-
care posset. Illi igitur his minime persuasi, iusserunt ut vel se ipsum occide-
ret, quod sepulturam consequeretur, vel in mare quam citissime defiliret. At
30 Arion ita spe frustratus, cum sentiret illos nulla cantus suavitate deliniri,
vbi legem Orthiam tecinisset, se cum toto apparatu, quem cantaturus suscep-
perat, in mare de prora deiecit; deinde nautæ Corinthum adierunt. Dicun-
tur delphines hunc in Teneri expoluisse, quos, dum ferretor, suavitate can-
tus pro mercede demulcebat. Atqui rem tacam non minus luculenter ex-
pressit Ouid.lib. 2. Fast. quam Plutarchus etiam in Cœniuio, aut Hero.his
carminibus;

Quod mare non nouit? quæ nescit Ariona tellus?
Carmine currentes ille tenebat aquas.
Sepe sequens agnam lupus est à voce recentus.
Sepe auidum fugiens restitit agna lupum.
Sepe canes, leporesq; una iacuere sub umbra:
Et stetit in saxo proxima cerua lez.
Et sine lite loquax cum Palladis alite cornix
Sedit, & accipitri iuncta columba fuit.
Cynthia sepe tuis fertur vocalis Arion,
Tantquam fraternalis obstuuisse modis.
Nomen Arionum Siculas impleuerat vibes,
Captaq; erat Lyticis aufonis ora fontis.

40

Inde

Inde domum repetens puppim concendit Arion;
 Atq; itz qualitas arte terebat opes.
 Fortitan infelix ventos, vndanq; timebas.
 At tibi nauis tua tutius & quor erat.
 Nanq; gubernator districto constitit ense.
 Ceteraq; armata confusa tribus manu.
 Ille metu pauidus mortem non deprecor inquit.
 Sed licet sumpta pauca referre lyra.
 Dant veniam, ridentque moram, capit ille coronam,
 Quæ posset crines Phœbe decere tuos. 10
 Induerat Tyro distinctam murice pallam.
 Reddidit ita suds pollice chorda sonos.
 Elebilibus numeris veluti canentia dura
 Traiectus penna tempora cantat olor.
 Protinus in medias osnatus defilat vndas:
 Spargitur impulsæ exula puppis aquæ.
 Inde (hde maius) tergo delphinæ recurvo
 Se memorant oneri supposuisse nouo.
 Ille sedet, citharamq; tener, preciumq; vehendi
 Cantat, & æquoreas carmine mulcet aquas. 20

Arion igitur cum eo apparatu Corinthum profectus rem totam Periandro
 aperuit; qui cum prius non credidisset, Arionem dedit in custodias, nau-
 tasque ad se adiucatos, quid audissent, de Arione pericunstatuſ est, cum illi
 diccerent eum esse inocularem in Italia, quodque illum Tarenti reliquisten-
 taceritus est illuc Arion qualis in mare defilierat; tum obmutuerunt nau-
 tes, neque facinus negare quidem ausi sunt, quare ultimo supplicio fuerunt
 affecti. fuit enim omnino citharædus Arion, ac poeta nobilis dithyram-
 bicus nemini mortalium secundus eo tempore in arte rectè pulsanda citha-
 ram: quem cyclicos choros primum omnium inuenisse scripsit Hellanicus in
 Cranaicis, & Diæzarchus atque Demarchus in libro de Dionysiacis certa-
 minibus: quamuis Antipater & Euphronius in suis commentariis inuen-
 tum illud Lago Hermioneo tribuerint. fabulati sunt præterea antiqui del-
 phinum illum, qui seruauit Arionem, ad perpetuam illius beneficentia me
 moriam inter sydera fuisse relatum, ut ait Ouid. ibidem;

Di pia facta vident: astris delphina recepit.

Iupiter; & Hellas iussit habere nouem.

Alii etamen maluerunt dephinum inter sydera fuisse relatum, quis Neptu-
 no conciliatric Amphitriten, at Metmippus quis dux in honorem Apollinis
 fuerit Cretensibus in Delphos. Lucianus in dialogis marinorum Deorum
 eam pecuniam Corinthi illum comparasse inquit, cum esset apud Perian-
 drum: atq; nauigantes ad Methymnos in patriam, illud contigisse. atq; tot
 ab antiquis dicta fuerunt de Arione: quæ quod fabulosæ sint, nemini obieu-
 rum est. Nam que de Delphinis dixerunt antiqui, quod homines ab illis ser-
 uati fuerint, somniis simillima ego esse censeo, quippe cum sit eadem sem-
 per animalium natura, neque tamen quisquam ab illis ad hæc usque tem-
 pora seruatus narretur à delphinis: & tamen infinitus propè est numerus
 eorum, qui in mari perierunt. ac cum in mare se precipitaver, magis pro-
 babile est nautam & vestibus sustentatum Arionem à nautis Tarentiis fuisse

Tunc exceptum

Mythologiae

exceptum, & in cuiuspiam pietatis suissent verinque in prora delphines in Tenebrum fuisse portatum, ut scriptum reliquit Antimenides in primo lib. historiarum. verum ut sententiam tandem antiquorum ex his exprimamus, significare voluerunt per hanc fabulam omnium scelerum Deos esse vtores; quippe cum animalia quoque rationis expertia & vocis, soleant aliquando Diis ita volentibus esse scelerorum accusatores, & innocentibus hominibus opem ferre; omneque beneficium diis gratum contingere, quod in viru bonum confertur. at de Arione satis, nunc de Amphione dicamus.

10

De Amphione.

Cap. XV.

AMPHIONEM etiam citharædum non solum musicæ artis peritia, sed etiâ fortunæ inconstans, & calamitatum cumulus illustravit. fabulantur hunc & Zethum eius fratrem fuisse Iouis & Antiopes filios: nam Antiope filia Nyctei & Androthoës à Ioue in satyrum cœuerto compressa fuit, atque grauida facta Nyctei patris minis territa in Sicyonem ad Epopeum profugit, ubi cum Zethum & Amphionem peperisset, illos dedit in Citharonem cuidam bubulco alendos. Nycteus grauiter serens filiz fugam, cum hortatus fuisset Lycum fratrem negotium ne negligenter, moritur. at Lycus cum delecta manu militum repentio aduentu Epopeum trucidauit vbe potitus, capiuamque duxit Antiopen, quam Dirce uxori in custodias dedit. nec multo post collecta pastorum manu cum cognouissent ex alumno qui essent Zethus & Amphion ipsum patrum & Dirceen ceperunt & ipsi repentio aduentu, Dirceque crudeliter laniata moniti sunt à Mercurio ut Ly-
cum imperare permitterent; ut scriptum fuit a Nicocrate in rebus Cypriis. sic autem de illa Antiope quod odio esset patri meminit Apollon. lib. 4.

Et a deo. A'ntiope laudata p'su'ro m'ritu'

Oderat Antiopen sic lapsò tempore Nyctens.

Alii crediderunt Antiopen Amphionis matrem filiam fuisse Asopi, ut scripsit Apollon. lib. 1.

*E'is' leas a'ret'is' deus'w'is' q'ui d'us
A'ntiope q'ui f'atu'. d'eu'p'ut'us' t'ri' D'ire
m'et'ru' m'et'ru'.*

Zetus & Amphion aderant duo pignora clara
Asopi Antiopes; nondum turrata manebant
Moenia Thebarum.

Diophanes libro primo Ponticarum historiarum ubi scripsit de Antiope ma-
tre Aeete, Amphionem & Zethum non Iouis, sed Theobootis filios fuisse
inquit, quod etiam testatur Zez. hist. 13. chil. primæ. Epimenides Corcy-
rus Amphionem scriptis tractandis lyra fidibus Mercurio vsum fuisse ma-
gistro, atque adeo admirabilem fuisse illius cantum, ut fessa & fax a illum se
querentur, nō minus quam Orpheum Calliope filium, ut ait Paul. in Eao-
tis. nam hunc etiam lyram à Musis primum accepisse scriptum reliquit
Antimenides lib. primo historiarum, & Pherecydes lib. 10. At vero Diosco-
rides Sicyonius ab Apolline lyram illi datam fuisse memorat. Hanc autem
celebritatem nominis in musicis consecutus est Amphion quod ob affinita-
tem cum Tantalo modulos edocetus fuit à Lydis, primusque tres chordas ad-
didit tetrachordo à superioribus musicis inuenito, ut ait in lib. 1. de Musica
Aristocles